

Suomen tasavallan hallituksen ja Sosialististen neuvostotasavaltojen liiton hallituksen välinen Saimaan ja Vuoksen juoksutussääntöä koskeva SOPIMUS

Suomen tasavallan hallitus ja Sosialististen neuvostotasavaltojen liiton hallitus,

haluten järjestää Saimaan vedenjuoksutuksen Tainionkosken voimalaitoksen padolla siten, että Saimaan ja Vuoksen tulvista sekä vähänveden kausista aiheutuvia vahinkoja voidaan ehkäistä,

ottaen huomioon maiden välisen rajavesistöjä koskevan huhtikuun 24 päivänä 1964 allekirjoitetun sopimuksen, kansainvälisessä oikeudessa yleisesti hyväksytyt valtioiden yhteisen edun kohteena olevien vesistöjen hyväksikäyttöä koskevat periaatteet sekä maiden väliset hyvät suhteet,

ovat sopineet seuraavasta:

1 artikla

Juoksutusta suoritettaessa Suomen tasavallan hallitus noudattaa Saimaan ja Vuoksen juoksutussääntöä, joka muodostaa tämän sopimuksen erottamattoman osan. (Liite).

2 artikla

Tämän sopimuksen täyttämisen valvonta kuuluu yhteiselle suomalais-neuvostoliittolaiselle rajavesistöjen käyttökomissiolle.

Sopimuksen tulkinnasta ja soveltamisesta aiheutuvat erimielisyydet ratkaistaan tässä artiklassa mainitussa komissiossa. Mikäli sopimukseen ei päästä ratkaistaan erimielisyydet diplomaattista tietä.

3 artikla

Tämä sopimus on vahvistettava kummankin sopimuspuolen lainsäädännön mukaisesti. Sopimus tulee voimaan sinä päivänä, jona sen hyväksymisilmoitusta koskevat nootit vaihdetaan ja on voimassa viisi vuotta laskien sen voimaantulosta seuraavan kalenterivuoden alusta. Sopimus jatkuu automaattisesti joka kerran seuraaville viisivuotiskausille, jollei jompikumpi sopimuspuolista viimeistään vuotta ennen kulumassa olevan voimassaolokauden päättymistä ilmoita irtisanovansa sitä tai haluavansa tehdä siihen muutoksia.

Tehty Helsingissä 26 päivänä lokakuuta 1989 kahtena suomen- ja venäjänkielisenä kappaleena molempien tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset.

Saimaan ja Vuoksen JUOKSUTUSSÄÄNTÖ

1. Juoksutuksen pääsääntö

Vedenjuoksutusta Saimaasta tulee hoitaa niin, että Saimaan vedenkorkeutta ja Vuoksen virtaamaa pidetään mahdollisuuksien mukaan normaaleina. Silloin kun normaalista poikkeavan tulvan tai alhaisen vedenkorkeuden havaitaan olevan odotettavissa, saadaan ensi tilassa ryhtyä sellaiseen juoksutuksen muuttamiseen, jolla odotettavissa olevia vahinkoja pystytään tehokkaasti ennalta ehkäisemään.

1.1. Pääsääntöä täydentävät ohjeet

Vesitilanne-ennusteen osoittaessa runsasvetistä tulvakehitystä juoksutusta saadaan muuttaa luonnonmukaista virtaamaa suuremmaksi, ja vähävetisyyden tapauksessa sitä pienemmäksi. Muutos tulee aloittaa vähitellen ja edelleen kasvattaa tai vähentää vähitellen vesitilanteen kehittymisestä riippuen. Juoksutuksen muuttaminen lopetetaan vesitilanteen palauduttua normaaliksi siirtymällä normaalijuoksutukseen.

Saimaan tulvan nousemista korkeustason NN+ 76.60 yli tulee pyrkiä estämään tai tehokkaasti pienentämään. Samalla on huolehdittava siitä, että tästä ehkä Vuoksen osalla aiheutuvat vahingot jäävät mahdollisimman vähäisiksi.

Purjehduskautena 1.5. -- 15.12. tulee tavoitealarajan NN+ 75.10 ja muuna aikana rajan NN+ 75.00 alittamista samoin pyrkiä mahdollisuuksien mukaan estämään. Juoksutuksena pyritään tällöin kuitenkin pitämään vähintään 300 m³/s, paitsi siinä tapauksessa, että tästä aiheutuisi vedenpinnan laskeminen ajankohdan luonnonmukaista korkeutta alemmas, jonka estämiseksi juoksutuksen on silloin oltava ajankohdan luonnonmukaisen virtaaman suuruinen.

2. Juoksutuksen hoitamista koskevat ohjeet ja määritelmät

2.1. Suomen osapuolen tulee suorittaa seuraavat toimenpiteet:

Seurata päivittäin Vuoksen vesistön vesitilanteen kehittymistä, ja suorittaa Saimaan luonnonmukaisen vedenpinnankorkeuden ja purkautumisen palautuslaskelmat viikon pituisissa jaksoissa liitteenä olevaan Saimaan purkautumistaulukkoon perustuen.

Laatia Saimaan vesitilanteen ennakoarviot marras-maaliskuulle, huhti-kesäkuulle ja heinä-lokakuulle, sekä tarkistaa näitä kuukausittain. Ennakoarviot tulee toimittaa välittömästi Tainionkosken padon hoitajalle sekä Neuvostoliiton osapuolen edustajalle.

Laatia kuukausittain ja tarvittaessa tarkistaa tiheämmin Vuoksen juoksutuksen ohjearvot niitä vastaavine Saimaan vedenkorkeuksineen, ja ilmoittaa ne viikoittain ja tarvittaessa useamminkin Tainionkosken padon hoitajalle ja Neuvostoliiton osapuolen edustajalle.

Normaalijuoksutuksen muuttamisesta on ilmoitettava Neuvostoliiton osapuolelle ja vesistön valvojalle, ja muutosten vaikutuksista luonnonmukaiseen verrattuna on suoritettava jatkuvaa seurantaa.

2.2. Juoksutusohjelmasta neuvotellaan ja sovitaan yhteisesti Suomen ja Neuvostoliiton osapuolten kesken vuosittain vuoden viimeisellä tai ensimmäisellä neljänneksellä ja tarvittaessa muulloinkin. Tarkoituksena on saavuttaa kummankin maan kannalta mahdollisimman hyvä kokonaistulos. Samalla käsitellään seurantaraportti, josta käyvät ilmi suoritettujen poikkeamiset luonnonmukaisesta virtaamasta, sekä muutetun juoksutuksen aiheuttamat mahdolliset vahingot ja hyödyt luonnonmukaiseen verrattuna. Luonnonmukaisesta juoksutuksesta poikkeamisen jakson päätyttyä lasketaan vahinkojen tai hyötyjen saldo, jonka perusteella käsitellään mahdollisesti aiheutuneiden vahinkojen korvaustoimenpiteet.

2.3. Saimaan juoksutuksen hoitaminen Tainionkosken voimalaitoksen padon avulla

Juoksutuksen hoitajan, joka on padon omistaja, tulee noudattaa pääsäännön perusteella annettuja juoksutusohjeita kuitenkin siten, että vedenpinta saa, silloin kun vedenkorkeus on vähemmän kuin 40 cm ajankohdan keskimääräisen vedenkorkeuden ylä- tai alapuolella, lyhytaikaisesti, vähäisesti ja

enintään 5 cm poiketa ohjekorkeudesta käytön tarkoituksenmukaisen ja joustavan hoitamisen johdosta.

2.4. Määritelmiä:

Saimaan vedenkorkeutena pidetään Ala-Saimaan vedenkorkeutta, joka mitataan Lauritsalan, Ristiinan ja Savonlinnan ala-asteikkojen lukemien keskiarvon N-60 tasossa. Lukema muunnetaan NN-tasoon vähentämällä siitä 8 cm.

Juoksutuksella tarkoitetaan Saimaan juoksutuksen viikkokeskiarvoa.

Saimaan normaalijuoksutuksena pidetään luonnonmukaisen virtaaman purkautumistaulukon mukaista virtaamaa.

Saimaan ja Vuoksen vesitilannetta pidetään normaalina, kun Saimaan vedenkorkeus on liitepiirroksessa tiheässä olevina vedenkorkeuskäyrinä näkyvien normaaleina pidettävien vedenkorkeusvaihtelujen vyöhykkeen sisäpuolella, eikä se uhkaa vesitilanne-ennusteen mukaan nousta tai laskea sen ulkopuolelle. Täksi vyöhykkeeksi määritellään piirroksessa näkyvien vedenkorkeuksien keskiarvokäyrän molemmin puolin ± 50 cm oleva vedenkorkeuksien vaihtelualue.

Liitteenä :

1. Saimaan vedenkorkeuspiirros
2. Saimaan purkautumistaulukko
3. Vuoksen voimalaitosten juoksutustaulukko
4. Vuoksen voimalaitosten sijaintikaava
5. Vuoksen vesistöalue